

Oponentský posudek diplomové/bakalářské práce

Název práce: „Pohled na statut lidského embrya z filosoficko-etického hlediska“

Autor práce: Bc. Nicola Březinová

Obor studia: Filosofie NMgr.

Posudek vypracoval: Daniel D. Novotný, Ph.D.

Datum: 14. 5. 2017

V práci „Pohled na statut lidského embrya z filosoficko-etického hlediska“ se studentka rozhodla pro reflexi obtížného tématu, ke kterému existuje bohatá literatura právní, filosofická, bio-medicínská, sociální, etická, psychologická apod. Jedná se navíc o téma citlivé, neboť se dotýká v současnosti rozšířené praxe umělého ukončení těhotenství, pro něž se každoročně rozhodne tisíce českých žen, přičemž legitimita těchto zákroků je společensky i politicky kontroverzní. Konkrétně si studentka vytkla několik cílů:

„[1] představit všechna pojetí ... ke statusu lidského embrya ... [2] objasnit argumenty, které předkládají filosofové ... pro přiřknutí statusu osoby lidskému embryu ... a těch argumentů, které jsou proti ... [3] předložit legislativní ustanovení ... a postoj medicíny a lékařů. ... [4] ... poukázat na to, jak je velmi důležité, aby v této problematice byly jasně definované a rozlišené termíny“.

Kterých z cílů autorka ve své práci docílila a kterých nikoli? Co se týče cíle [1] je patrně obtížné stanovit, zda studentka představila všechna pojetí, nicméně zde považuji cíl za splněný, neboť byla představena řada autorů a zpracováno množství odborné literatury. Cíle [2] a [3] nicméně za uspokojivě splněné nepovažuji, neboť v práci (např. v závěru), chybí explicitní přehled či dokonce zhodnocení argumentů, kterými se studentka v průběhu výkladu jednotlivých pozic zabývá a taktéž v práci postrádám „předložení legislativních ustanovení“ (práce obsahuje kap. „Zdravotnická část“, ale nikoli „Legislativní část“). Konečně ani cíl [4] nepovažuji za splněný. Pro osvětlení komplexní tematiky „statusu lidského embrya“ je nutné odlišovat mezi rovinou věcnou (ontologickou), která se týká otázky, kdy vzniká embryo/člověk/osoba a rovinou etickou, která se týká morálních důsledků té které odpovědi na otázku ontologickou. Tyto roviny autorka explicitně nerozlišuje a přechází mimoděk z jedné do druhé. Podobně chybí v práci definice termínů „člověk“ a „osoba“. Jedná se o synonyma či o termíny signifikující různé pojmy? (Např. organismus druhu *homo sapiens sapiens* vs. jsoucno obdařené určitými specifickými kognitivními schopnostmi?).

Vzhledem k obtížnosti tématu a jinak poměrně pečlivému zpracování doporučuji tuto práci k obhajobě a to navzdory výše uvedeným závažným obsahovým výtčům.

Námět k diskusi: Jak definovat základní pojmy „člověk“, „osoba“ a „embryo“? Je „třetí cesta“ mezi „empirickým funkcionalismem“ a „ontologickým personalismem“ logicky možná? (srv. závěr práce)